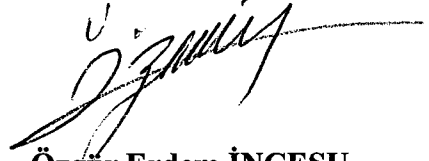

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

34188

Aşağıda yer alan soruların, Anayasanın 98'nci ve TBMM iç tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca **T.C Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.18.09. 2025

Özgür Erdem İNCESU
Ardahan Milletvekili

Ardahan, Kars ve Iğdır illerinde son aylarda yaşanan **şap hastalığı salgını**, bölgedeki hayvancılığı derinden sarsmış; hayvan pazarlarının kapatılmasına, yetiştiricilerin ciddi ekonomik kayıplar yaşamasına yol açmıştır.

Yalnızca şap değil, bölgede uzun süredir devam eden **buzağı ölümleri ve kısırlık sorunları** da üreticinin en büyük kaygılarından biridir. Salgın hastalıkların kontrol altına alınamaması, aşılama'nın yetersizliği, yaygın veterinerlik hizmetlerinin eksikliği, yem ve girdi fiyatlarının sürekli artışı gibi nedenlerle üreticiler, geçim kaynağı olan hayvancılığı bırakma noktasına gelmiştir.

Üstelik bu sorunları yaşayan vatandaşlarımızın uğradığı zararlar karşılanmamış, tarım kredileri ertelenmemiş; bölge insanı, kendisini **bu ülkeye ait hissetmek ve kimsesiz olmadığını görmek** için devletten somut adımlar beklemektedir. Hayvancılığın ülke ekonomisindeki stratejik rolü düşünüldüğünde, bu sorunların giderilmesi için bütüncül ve kalıcı bir politika gereklidir.

Bu Bağlamda;

1. Ardahan, Kars ve Iğdır'da yaşanan şap salgınının **ülkemize girişini önlemek amacıyla** 2024-2025 yıllarında hangi sınır kontrolleri, karantina uygulamaları ve erken uyarı sistemleri devreye sokulmuştur?
2. Salgın sonrasında bölgedeki hayvan pazarlarının uzun süre kapalı kalması nedeniyle **çiftçi ve besicilerin uğradığı ekonomik zararları telafi etmek** için Bakanlığınızın yürüttüğü veya planladığı bir destek programı var mıdır?
3. Bölgede **buzağı ölümlerinin ve kısırlık vakalarının** önlenmesine yönelik olarak; aşı, vitamin-mineral destekleri, doğum öncesi-sonrası bakım ve suni tohumlama hizmetlerine dair ne tür iyileştirmeler yapılmıştır?
4. Şap ve diğer salgın hayvan hastalıklarıyla mücadelede **mobil veterinerlik ekiplerinin** sayısı, görev alanları ve performansı hakkında kamuoyuyla paylaşılmış bir rapor mevcut mudur?
5. Şap hastalığının yayılımı sonrası uygulanan aşı kampanyalarının **kapsama oranı** nedir? Bu kampanyaların yeterliliğini ölçmek amacıyla saha bazlı bir etki değerlendirmesi yapılmış mıdır?
6. Bölgede "kangren haline gelen" buzağı ölümleri, kısırlık ve diğer reproduktif sorunların kökenine ilişkin olarak; yem kalitesi, barınak koşulları, paraziter hastalıklar ve genetik faktörler gibi unsurları kapsayan **bilimsel bir inceleme raporu** hazırlanmış mıdır?

7. Şap ve diğer hayvan hastalıklarının tekrarını önlemek için Ardahan–Kars–İğdır özelinde **kalıcı bir hayvan sağlığı ve biyogüvenlik stratejisi** geliştirmeyi planlıyor musunuz?
8. Bu sorunların, bölge çiftçisinin üretimden kopmasına ve kırsaldan göçe yol açtığı düşünüldüğünde; hayvancılığı sürdürülebilir kılmak için ne tür **uzun vadeli destek ve teşvik mekanizmaları** üzerinde çalışıyorsunuz?
9. Şap salgını ve diğer yapısal sorunlardan etkilenen yetiştiricilerin zararlarının telafisi, tarım kredilerinin faizsiz olarak ertelenmesi ve üreticinin **kendisini devletin yanında hissetmesini sağlayacak acil bir destek paketi** hazırlamayı düşünüyor musunuz?